

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2020/2221**z dnia 23 grudnia 2020 r.****zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do zasobów dodatkowych i przepisów wykonawczych w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (REACT-EU)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 177 i art. 322 ust. 1 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Państwa członkowskie zostały w sposób bezprecedensowy dotknięte kryzysem wynikającym z gospodarczych, społecznych i zdrowotnych skutków pandemii COVID-19. Kryzys ten hamuje wzrost gospodarczy w państwach członkowskich, co z kolei pogłębia poważne niedobory płynności spowodowane nagłym i znaczącym wzrostem inwestycji publicznych potrzebnych w systemach ochrony zdrowia państw członkowskich i w innych sektorach ich gospodarek. Kryzys doprowadził również do pogorszenia sytuacji osób zagrożonych ubóstwem, a tym samym do zmniejszenia spójności społecznej w państwach członkowskich. Ponadto zamknięcie granic wewnętrznych wywarło poważny wpływ na współpracę gospodarczą, w szczególności na obszarach przygranicznych, i wpłynęło na sytuację pracowników dojeżdżających do pracy i rentowność mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Stworzyło to wyjątkową sytuację, której rozwiązanie wymaga użycia szczególnych, natychmiastowych i nadzwyczajnych środków, które szybko dotrą do realnej gospodarki.
- (2) W odpowiedzi na skutki sytuacji kryzysowej zmieniono rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 ⁽⁴⁾ i (UE) nr 1303/2013 ⁽⁵⁾ w drodze rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/460 ⁽⁶⁾ w celu zapewnienia większej elastyczności we wdrażaniu programów operacyjnych wspieranych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego („EFRR”), Europejskiego Funduszu Społecznego („EFS”) i Funduszu Spójności (zwanymi dalej łącznie „funduszami polityki spójności”), a także Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego („EFMR”). Jednak z uwagi na fakt, iż poważne negatywne skutki dla gospodarek i społeczeństw Unii

⁽¹⁾ Dz.U. C 272 z 17.8.2020, s. 1.

⁽²⁾ Opinia z dnia 14 października 2020 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 grudnia 2020 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 22 grudnia 2020 r.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/460 z dnia 30 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013 oraz (UE) nr 508/2014 w odniesieniu do szczególnych środków w celu uruchomienia inwestycji w systemach ochrony zdrowia państw członkowskich oraz w innych sektorach ich gospodarek w odpowiedzi na epidemię COVID-19 (Inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa) (Dz.U. L 99 z 31.3.2020, s. 5).

uległy dalszemu pogorszeniu, oba rozporządzenia zostały ponownie zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/558 ⁽⁷⁾. Te zmiany zapewniły nadzwyczajną dodatkową elastyczność pozwalającą państwom członkowskim na skupienie się na niezbędnej reakcji na bezprecedensowy kryzys poprzez zwiększenie możliwości mobilizacji niewykorzystanych środków wsparcia z funduszy polityki spójności oraz uproszczenie wymogów proceduralnych związanych z wdrażaniem programów i audytami.

- (3) W dniu 23 kwietnia 2020 r. Rada Europejska zatwierdziła „Plan odbudowy” w celu zrekompensowania skutków ogromnych wstrząsów w gospodarce i złagodzenia z jednej strony skutków społecznych i gospodarczych dla Unii wynikających z nadzwyczajnych restrykcji wprowadzonych przez państwa członkowskie w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się COVID-19, a z drugiej strony ryzyka asymetrycznej odbudowy wynikającej z różnych środków krajowych dostępnych w różnych państwach członkowskich, co z kolei wywarło poważny wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Plan odbudowy zawiera mocny element inwestycyjny; wezwano w nim do utworzenia Europejskiego Funduszu Odbudowy. Ponadto, jak potwierdzono w konkluzjach Rady Europejskiej z dnia 21 lipca 2020 r., upoważnia on Komisję do przeanalizowania potrzeb w taki sposób, aby zasoby zostały skierowane do najbardziej dotkniętych sektorów i obszarów geograficznych Unii, wyjaśniając jednocześnie związek z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2021–2027.
- (4) Zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) 2020/2094 ⁽⁸⁾ i w granicach zasobów w nim przydzielonych należy wprowadzić środki na odbudowę i zwiększenie odporności gospodarki w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w celu zaradzenia bezprecedensowym skutkom kryzysu związanego z COVID-19. Takie dodatkowe zasoby powinny zostać wykorzystane do zapewnienia przestrzegania terminów przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2020/2094.
- (5) Niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady i przepisy wykonawcze dotyczące zasobów dodatkowych zapewnionych jako wsparcie na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom Europy („REACT-EU”) w celu zapewnienia pomocy na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność. W ramach REACT-EU należy udostępnić dodatkową, nadzwyczajną kwotę w wysokości nieprzekraczającej 47 500 000 000 EUR według cen z 2018 r. na zobowiązanie budżetowe z funduszy strukturalnych na lata 2021 i 2022, w celu udzielenia pomocy państwom członkowskim i regionom najbardziej dotkniętym kryzysem na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz na przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność („zasoby REACT-EU”), z myślą o szybkim przekazaniu zasobów do realnej gospodarki za pośrednictwem istniejących programów operacyjnych. Zasoby REACT-EU pochodzą z Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy. Część zasobów REACT-EU powinno się przydzielić na pomoc techniczną z inicjatywy Komisji. Komisja powinna określić podział zasobów REACT-EU dla każdego państwa członkowskiego na podstawie metody alokacji opartej na najnowszych dostępnych obiektywnych danych statystycznych dotyczących względnej zamożności państw członkowskich oraz skali skutków kryzysu związanego z COVID-19 dla ich gospodarek i społeczeństw. Przed zastosowaniem metody alokacji dotyczącej zasobów REACT-EU na 2021 r. oraz aby zapewnić wsparcie dla najważniejszych sektorów w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 w niektórych państwach członkowskich, należy przydzielić Luksemburgowi i Malcie kwotę, odpowiednio, 100 000 000 EUR i 50 000 000 EUR. Metoda alokacji powinna uwzględniać specjalną kwotę dodatkową dla regionów najbardziej oddalonych ze względu na szczególną wrażliwość ich gospodarek i społeczeństw. W celu odzwierciedlenia zmieniającego się charakteru skutków kryzysu związanego z COVID-19, podział należy poddać przeglądowi w 2021 r. w oparciu o tę samą metodę alokacji i z wykorzystaniem najnowszych danych statystycznych dostępnych na dzień 19 października 2021 r., tak aby rozdzielić zasoby REACT-EU przewidziane w transzy na 2022 r.
- (6) Mając na uwadze znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie z zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju ONZ, fundusze polityki spójności przyczynią się do upowszechniania działań w dziedzinie klimatu i do osiągnięcia celu ogólnego zakładającego, iż 30 % wydatków budżetowych Unii ma być przeznaczonych na wsparcie realizacji celów klimatycznych. Oczekuje się, że w ramach REACT-EU, 25 % całkowitej puli środków finansowych zostanie przeznaczonych na cele związane z klimatem. Biorąc pod uwagę charakter REACT-EU jako instrumentu służącego naprawianiu szkód spowodowanych kryzysem oraz

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/558 z dnia 23 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1301/2013 i (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do szczególnych środków zapewniających wyjątkową elastyczność na potrzeby wykorzystania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w odpowiedzi na epidemię COVID-19 (Dz.U. L 130 z 24.4.2020, s. 1).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (Dz.U. L 433 z 22.12.2020, s. 23).

elastyczność przewidzianą w niniejszym rozporządzeniu, w tym brak wymogów koncentracji tematycznej i możliwość przydzielania przez państwa członkowskie zasobów REACT-UE na wsparcie operacji w rodzaju tych prowadzonych w ramach EFRR lub EFS, w zależności od swych potrzeb, poziom wkładów państw członkowskich w realizację tego celu może się różnić w zależności od priorytetów krajowych.

- (7) Do niniejszego rozporządzenia stosuje się horyzontalne zasady finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Zasady te zostały ustanowione w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ^(*) (zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym”) i określają w szczególności procedurę uchwalania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrolę odpowiedzialności podmiotów upoważnionych do działań finansowych. Zasady przyjęte na podstawie art. 322 TFUE obejmują również ogólny system warunkowości służący ochronie budżetu Unii.
- (8) Aby zapewnić państwom członkowskim maksymalną elastyczność w dopasowywaniu kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz w przygotowaniach do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność, Komisja powinna określać alokacje na szczeblu państw członkowskich. Ponadto należy przewidzieć możliwość wykorzystania wszelkich zasobów REACT-EU do wsparcia pomocy dla osób najbardziej potrzebujących oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Ponadto konieczne jest ustalenie pułapów dotyczących alokacji środków na pomoc techniczną z inicjatywy państw członkowskich, przy jednoczesnym zapewnieniu państwom członkowskim maksymalnej elastyczności w odniesieniu do alokacji takich środków w ramach programów operacyjnych wspieranych z EFRR lub EFS. Należy utrzymać siłę operacyjną EFS przy przydzielaniu zasobów REACT-EU w takich dziedzinach jak zatrudnienie (w szczególności zatrudnienie ludzi młodych, zgodnie ze wzmocnioną gwarancją dla młodzieży), umiejętności i kształcenie, włączenie społeczne oraz zdrowie, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy dla grup w niekorzystnej sytuacji i dzieci. Biorąc pod uwagę oczekiwane szybkie wydatkowanie zasobów REACT-EU, zobowiązania związane z tymi zasobami powinny zostać anulowane dopiero z chwilą zamknięcia programów operacyjnych.
- (9) Ponieważ pandemia COVID-19 dotknęła regiony i gminy w państwach członkowskich w różnym stopniu, zaangażowanie podmiotów lokalnych i regionalnych wywodzących się z organów administracyjnych, partnerów gospodarczych i społecznych oraz społeczeństwa obywatelskiego, zgodnie z zasadą partnerstwa, ma duże znaczenie dla przygotowania, wdrażania, monitorowania i oceny kryzysowych działań naprawczych wspieranych przez REACT-EU.
- (10) W przypadku zasobów REACT-EU należy również wprowadzić możliwości przesuwania środków finansowych w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” między EFRR i EFS zgodnie z art. 25a rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. Takie przesunięcia nie powinny mieć wpływu na zasoby dostępne w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” ani na szczególną alokację środków na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.
- (11) W celu uzupełnienia działań objętych już zakresem wsparcia dostępnego z EFRR, które rozszerzono rozporządzeniami (UE) 2020/460 i (UE) 2020/558, należy umożliwić państwom członkowskim dalsze korzystanie z zasobów REACT-EU przede wszystkim na inwestycje w zakresie produktów i usług na potrzeby świadczeń zdrowotnych, w tym transgranicznych świadczeń zdrowotnych, oraz opieki instytucjonalnej, środowiskowej i rodzinnej, na zapewnianie wsparcia w postaci kapitału obrotowego lub wsparcia na inwestycje dla MŚP, w tym wsparcia doradczego, w szczególności w sektorach najbardziej dotkniętych pandemią COVID-19 i wymagających szybkiej rewitalizacji, takich jak turystyka i kultura, na inwestycje przyczyniające się do transformacji ku cyfrowej i ekologicznej gospodarce, na inwestycje w infrastrukturę zapewniającą obywatelom niedyskryminujące usługi podstawowe oraz na środki wsparcia gospodarczego w regionach, które są w największym stopniu uzależnione od sektorów najsilniej dotkniętych kryzysem COVID-19. Należy także wspierać ściślejszą współpracę, koordynację i odporność w dziedzinie zdrowia. Ponadto wsparciem powinna być objęta pomoc techniczna. Zasoby REACT-EU powinny być skupione wyłącznie w ramach nowego celu tematycznego „Wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność”, który powinien również stanowić jedyny priorytet inwestycyjny, tak aby umożliwić uproszczone programowanie i wdrażanie tych zasobów.

^(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

- (12) W przypadku EFS państwa członkowskie powinny wykorzystać zasoby REACT-EU przede wszystkim do wspierania dostępu do rynku pracy i systemów społecznych, zapewniając utrzymanie miejsc pracy, w tym poprzez mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy i wsparcie dla osób pracujących na własny rachunek jak również przedsiębiorców oraz osób wykonujących wolne zawody, artystów i pracowników sektora kreatywnego. Mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobne środki, w szczególności dla osób pracujących na własny rachunek, mają na celu ochronę pracowników i osób pracujących na własny rachunek przed ryzykiem bezrobocia, przy jednoczesnym utrzymaniu tego samego poziomu warunków pracy i zatrudnienia oraz wynagrodzeń pracowników. Zasoby REACT-EU przeznaczone na takie mechanizmy mają być wykorzystane wyłącznie do wspierania pracowników. W kontekście obecnych nadzwyczajnych okoliczności spowodowanych pandemią COVID-19 powinno być możliwe zapewnienie wsparcia dla mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy dla pracowników i wsparcia dla osób pracujących na własny rachunek, nawet jeżeli wsparcie to nie wiąże się z aktywnymi instrumentami rynku pracy, chyba że instrumenty te są wymagane przez prawo krajowe. Zasada ta powinna mieć również jednolite zastosowanie do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy, które uzyskały wsparcie zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013 zmienionym rozporządzeniami (UE) 2020/460 i (UE) 2020/558 w następstwie kryzysu związanego z kryzysem COVID-19 i które nadal są wspierane w ramach specjalnego priorytetu inwestycyjnego „Wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność”. Wsparcie unijne dla takich mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy powinno być ograniczone w czasie.
- (13) Należy również wspierać tworzenie miejsc pracy i wysokiej jakości zatrudnienia, w szczególności dla osób w trudnej sytuacji, a także środki na rzecz włączenia społecznego i eliminacji ubóstwa. Środki na rzecz zatrudnienia młodzieży powinny zostać rozszerzone zgodnie ze wzmocnioną gwarancją dla młodzieży. Należy zapewnić inwestycje w kształcenie, szkolenie i rozwój umiejętności, w tym przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji. Należy promować równy dostęp do usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, w tym dla dzieci, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, mniejszości etnicznych i osób bezdomnych.
- (14) Ponadto państwa członkowskie powinny nadal zwracać szczególną uwagę na osoby mieszkające w regionach wiejskich, przygranicznych, słabiej rozwiniętych, wyspiarskich, górskich, słabo zaludnionych i najbardziej oddalonych, a także na obszarach przechodzących transformację przemysłową i borykających się z wyludnieniem, oraz, w stosownych przypadkach, wykorzystywać zasoby REACT-EU na wsparcie udzielane takim osobom.
- (15) Ponieważ tymczasowe zamknięcie granic między państwami członkowskimi doprowadziło do poważnych wyzwań dla społeczności i przedsiębiorstw transgranicznych, należy umożliwić państwom członkowskim przeznaczenie zasobów REACT-EU również na istniejące programy transgraniczne w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”.
- (16) Aby zagwarantować państwom członkowskim wystarczające zasoby finansowe na szybkie wprowadzenie w życie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność, konieczne jest zapewnienie wyższych początkowych płatności zaliczkowych na potrzeby szybkiego wdrożenia działań wspieranych z zasobów REACT-EU. Początkowe płatności zaliczkowe powinny zapewnić państwom członkowskim środki umożliwiające, w razie konieczności, wypłatę zaliczek na rzecz beneficjentów oraz szybki zwrot kosztów beneficjentom po przedłożeniu wniosku o płatność.
- (17) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przydzielania zasobów REACT-EU na nowe odrębne programy operacyjne w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” lub na nowe osie priorytetowe istniejących programów w ramach celów: „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” i „Europejska współpraca terytorialna”. Aby umożliwić szybkie wdrożenie działań, w odniesieniu do nowych odrębnych programów operacyjnych należy zezwolić na wskazywanie jedynie już wyznaczonych organów istniejących programów operacyjnych wspieranych z EFRR, EFS lub Funduszu Spójności. Nie należy wymagać od państw członkowskich ewaluacji *ex ante* i należy ograniczyć elementy wymagane w celu przedłożenia programu operacyjnego do zatwierdzenia przez Komisję.
- (18) Zasoby REACT-EU należy wykorzystywać zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i zasadą „nie szkodzić”, biorąc pod uwagę porozumienie paryskie i cele zrównoważonego rozwoju ONZ. Ponadto przez cały czas wdrażania programów operacyjnych należy mieć na uwadze i propagować równość kobiet i mężczyzn oraz uwzględnianie aspektu płci i perspektywy płci.

- (19) Aby zmniejszyć obciążenie budżetów publicznych w związku z kryzysowymi działaniami naprawczymi w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowaniem do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność, wydatki na operacje powinny kwalifikować się do wsparcia od dnia 1 lutego 2020 r., a ponadto należy wyjątkowo umożliwić państwom członkowskim wnioskowanie o dofinansowanie na poziomie 100 % w odniesieniu do odrębnych osi priorytetowych programów operacyjnych zapewniających wsparcie z zasobów REACT-EU.
- (20) Mimo, iż ważne jest, aby dzień 31 grudnia 2023 r. pozostał datą końcową kwalifikowalności w okresie programowania 2014–2020, należy jasno stwierdzić, że operacje mogą nadal być wybierane do udzielenia wsparcia przez cały 2023 r.
- (21) Aby zapewnić ciągłość realizacji niektórych operacji uzyskujących wsparcie z zasobów REACT-EU, zastosowanie powinny mieć przepisy dotyczące etapów zawarte w rozporządzeniu ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz.
- (22) Zgodnie ze szczególnymi środkami zapewniającymi elastyczność w odpowiedzi na epidemię COVID-19, wprowadzonymi do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 rozporządzeniem (UE) 2020/558, wydatki na ukończone fizycznie lub w pełni zrealizowane operacje wspierające kryzysowe działania naprawcze w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowania do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność, uzyskujące wsparcie w ramach odpowiedniego nowego celu tematycznego, również powinny kwalifikować się do wsparcia, pod warunkiem że dane operacje rozpoczęto od dnia 1 lutego 2020 r.
- (23) Aby umożliwić państwom członkowskim szybkie wykorzystanie zasobów REACT-EU w trakcie obecnego okresu programowania, w odniesieniu do zasobów REACT-EU uzasadnione jest zwolnienie, w drodze wyjątku, państw członkowskich z obowiązku spełniania warunków wstępnych, wymogów dotyczących rezerwy wykonania i stosowania ram wykonania, wymogów koncentracji tematycznej – również w odniesieniu do pułapów ustanowionych dla zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich w ramach EFRR – oraz wymogów dotyczących przygotowania strategii komunikacji. Niemniej państwa członkowskie powinny przeprowadzić co najmniej jedną ewaluację do dnia 31 grudnia 2024 r., aby ocenić skuteczność, efektywność, wpływ i włączenie zasobów REACT-EU oraz przeanalizować sposób, w jaki zasoby te przyczyniły się do osiągnięcia założeń nowego specjalnego celu tematycznego. Aby ułatwić dostęp do porównywalnych informacji na poziomie Unii, w stosownych przypadkach powinno się wymagać od państw członkowskich korzystania ze wskaźników specyficznych dla programu dotyczących COVID-19 udostępnionych przez Komisję. Ponadto, wykonując swoje obowiązki związane z informowaniem, komunikacją i widocznością, państwa członkowskie i instytucje zarządzające powinny zwiększyć widoczność nadzwyczajnych środków i zasobów wprowadzonych przez Unię: w szczególności powinny one zapewnić, aby potencjalni beneficjenci, beneficjenci, uczestnicy i ostateczni odbiorcy instrumentów finansowych, a także ogół społeczeństwa, wiedzieli o istnieniu zasobów REACT-EU, znali ich skali oraz mieli świadomość, że dzięki nim możliwe jest uzyskanie dodatkowego wsparcia.
- (24) Aby umożliwić skierowanie zasobów REACT-EU do obszarów geograficznych, które najbardziej ich potrzebują, jako środka nadzwyczajnego i bez uszczerbku dla zasad ogólnych dotyczących przydzielania zasobów funduszy strukturalnych, w przypadku zasobów REACT-EU przydzielonych na EFRR oraz EFS nie należy wymagać rozbicia według kategorii regionów. Oczekuje się jednak, że państwa członkowskie wezmą pod uwagę zróżnicowane potrzeby i poziomy rozwoju regionów, aby zagwarantować, iż wsparcie będzie wyważone pod kątem potrzeb regionów i miast, które najbardziej ucierpiały w wyniku pandemii COVID-19, oraz potrzeby utrzymania koncentracji na regionach słabiej rozwiniętych, zgodnie z celami spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej określonymi w art. 174 TFUE. Zgodnie z zasadą partnerstwa, państwa członkowskie powinny również zaangażować władze lokalne i regionalne, a także odpowiednie podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie i partnerów społecznych.

- (25) Z wyjątkiem przypadków, w odniesieniu do których w niniejszym rozporządzeniu przewidziano odstępstwa, wydatki w ramach REACT-EU powinny podlegać tym samym obowiązkom i zabezpieczeniu, co wszystkie środki przeznaczone na spójność. Obejmuje to poszanowanie praw podstawowych i przestrzeganie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, a także skuteczne środki zwalczania nadużyć finansowych wdrażane przy wsparciu istniejących agencji ds. zwalczania nadużyć finansowych na szczeblu państw członkowskich i Unii, takich jak Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych i, w stosownych przypadkach, Prokuratura Europejska.
- (26) W przypadku przyjmowania środków mających na celu ochronę budżetu Unii, kluczowe jest należyte zabezpieczenie uzasadnionych interesów ostatecznych odbiorców i beneficjentów.
- (27) W celu ułatwienia realizacji przesunięć dopuszczonych na podstawie zmian wprowadzonych w niniejszym rozporządzeniu, do przesunięć tych nie powinien mieć zastosowania warunek określony w art. 30 ust. 1 lit. f) rozporządzenia finansowego dotyczący przeznaczenia środków na ten sam cel.
- (28) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie reakcja na skutki kryzysu związanego z COVID-19 w dziedzinie zdrowia publicznego przez wprowadzenie środków zapewniających elastyczność w dziedzinie udzielania wsparcia z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki proponowanego działania możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, może ona przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu
- (29) Ze względu na pilny charakter sytuacji związanej z pandemią COVID-19 niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (30) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 1303/2013.
- (31) Art. 135 ust. 2 Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej ⁽¹⁰⁾ stanowi, że zmiany w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 ⁽¹¹⁾ lub decyzji Rady 2014/335/UE, Euratom ⁽¹²⁾, które przyjęto w dniu wejścia w życie wspomnianej umowy lub po tej dacie, nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa w zakresie, w jakim wpływają na zobowiązania finansowe Zjednoczonego Królestwa. Wsparcie na mocy niniejszego rozporządzenia na lata 2021 i 2022 finansuje się ze zwiększenia pułapu zasobów własnych Unii, co miałyby wpływ na zobowiązania finansowe Zjednoczonego Królestwa. Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zatem zastosowania do Zjednoczonego Królestwa ani na jego terytorium,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) dodaje się następujące artykuły:

„Artykuł 92a

Zasoby REACT-EU

Działania, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia Rady (UE) 2020/2094 (*) są wdrażane w ramach funduszy strukturalnych w wysokości do kwoty 47 500 000 000 EUR według cen z 2018 r., o której mowa w art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt (i) tego rozporządzenia, z zastrzeżeniem jego art. 3 ust. 3, 4, 7 i 9.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 7.

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884).

⁽¹²⁾ Decyzja Rady 2014/335/UE, Euratom z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (Dz.U. L 168 z 7.6.2014, s. 105).

Te zasoby dodatkowe na lata 2021 i 2022, pochodzące z Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy, zapewniają pomoc na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność (zwane dalej „zasobami REACT-EU”).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2020/2094* zasoby REACT-EU stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 92b

Przepisy wykonawcze dotyczące zasobów REACT-EU

1. Zasoby REACT-EU są udostępniane w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”.

Na zasadzie odstępstwa od art. 94 państwa członkowskie również wspólnie alokują część swoich zasobów REACT-EU na programy współpracy transgranicznej w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”, w którym uczestniczą, jeżeli zgadzają się, że alokacje te odzwierciedlają ich odpowiednie priorytety krajowe.

Zasoby REACT-EU wykorzystuje się do wdrażania pomocy technicznej zgodnie z ust. 6 niniejszego artykułu oraz operacji służących wdrażaniu celu tematycznego określonego w ust. 9 akapit pierwszy niniejszego artykułu.

2. Zasoby REACT-EU udostępnia się na zobowiązanie budżetowe na lata 2021 i 2022 jako uzupełnienie zasobów ogólnych, o których mowa w art. 91, a ich podział przedstawia się następująco:

— 2021: 37 500 000 000 EUR,

— 2022: 10 000 000 000 EUR.

Zasoby REACT-EU służą również wspieraniu wydatków administracyjnych do kwoty 18 000 000 EUR według cen z 2018 r.

Operacje, na które przeznaczone jest wsparcie z zasobów REACT-EU, mogą być wybierane do udzielenia wsparcia do końca 2023 r. W przypadku operacji, które uzyskują wsparcie z zasobów REACT-EU, zastosowanie mają przepisy dotyczące etapów zawarte w rozporządzeniu ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz.

3. Kwotę w wysokości 0,35 % zasobów REACT-EU przeznacza się na pomoc techniczną z inicjatywy Komisji, ze szczególnym uwzględnieniem państw członkowskich, które silniej odczuły skutki pandemii COVID-19, oraz państw członkowskich o niższych wskaźnikach absorpcji i wykonania.

4. Komisja, w drodze aktów wykonawczych, przyjmuje decyzję w sprawie podziału zasobów REACT-EU jako środków z funduszy strukturalnych na 2021 r. dla poszczególnych państw członkowskich zgodnie z kryteriami i metodą określonymi w załączniku VIIa. W 2021 r. należy dokonać przeglądu tej decyzji w celu określenia podziału zasobów REACT-EU na 2022 r. w oparciu o dane dostępne na dzień 19 października 2021 r.

5. Na zasadzie odstępstwa od art. 76 akapit pierwszy, zobowiązania budżetowe na zasoby REACT-EU w odniesieniu do każdego programu operacyjnego, którego to dotyczy, podejmowane są dla każdego funduszu na lata 2021 i 2022.

Zobowiązanie prawne, o którym mowa w art. 76 akapit drugi, w odniesieniu do lat 2021 i 2022 wchodzi w życie z dniem, o którym mowa w art. 3 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2020/2094 lub po tym dniu.

Art. 76 akapit trzeci i akapit czwarty nie mają zastosowania do zasobów REACT-EU.

Na zasadzie odstępstwa od art. 14 ust. 3 rozporządzenia finansowego, zasady dotyczące anulowania zobowiązań, określone w części II tytuł IX rozdział IV oraz w art. 136 niniejszego rozporządzenia, mają zastosowanie do zobowiązań budżetowych opartych na zasobach REACT-EU. Na zasadzie odstępstwa od art. 12 ust. 4 lit. c) rozporządzenia finansowego, zasobów REACT-EU nie wykorzystuje się na kolejny program ani kolejne działanie.

Na zasadzie odstępstwa od art. 86 ust. 2 i art. 136 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, zobowiązania dotyczące zasobów REACT-EU anuluje się zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do zamknięcia programów.

Każde państwo członkowskie alokuje zasoby REACT-EU dostępne dla potrzeb programowania w ramach EFRR i EFS na programy operacyjne lub programy współpracy transgranicznej, we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, a także z właściwymi podmiotami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie i partnerów społecznych, zgodnie z zasadą partnerstwa.

Na zasadzie odstępstwa od art. 92 ust. 7, jeżeli dane państwo członkowskie uzna to za stosowne, zostanie także zaproponowane wykorzystanie części zasobów REACT-EU na zwiększenie wsparcia dla Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym („FEAD”), aby poprawić sytuację osób dotkniętych w bezprecedensowym stopniu kryzysem związanym z COVID-19. Część zasobów REACT-EU może być również wykorzystana na zwiększenie wsparcia dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. W obu przypadkach zwiększenie środków można zaproponować przed alokowaniem środków na EFRR i EFS lub w trakcie ich alokowania.

Po dokonaniu wstępnej alokacji zasoby REACT-EU mogą, na wniosek państwa członkowskiego o zmianę programu operacyjnego zgodnie z art. 30 ust. 1, zostać przesunięte między EFRR i EFS, bez względu na wartości procentowe, o których mowa w art. 92 ust. 1 lit. a), b) i c), przy utrzymaniu ogólnego potencjału operacyjnego EFS na poziomie Unii. Niniejszy akapit nie ma zastosowania do zasobów EFRR alokowanych na programy współpracy transgranicznej w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”.

Art. 30 ust. 5 nie ma zastosowania do zasobów REACT-EU. Zasoby te wyłącza się z podstawy obliczeń do celów pułapów określonych w tym ustępie.

Do celów stosowania art. 30 ust. 1 lit. f) rozporządzenia finansowego, warunek, by środki były przeznaczone na ten sam cel, nie ma zastosowania do takich przesunięć. Takie przesunięcia mogą dotyczyć jedynie bieżącego roku lub kolejnych lat w planie finansowym.

Wymogi określone w art. 92 ust. 4 niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do wstępnej alokacji lub kolejnych przesunięć zasobów REACT-EU.

Zasoby REACT-EU wdraża się zgodnie z zasadami Funduszu, do którego zostały alokowane lub przesunięte.

6. Z inicjatywy państw członkowskich na pomoc techniczną w ramach dowolnego istniejącego programu operacyjnego wspieranego z EFRR lub EFS, nowego programu operacyjnego, lub programów, o których mowa w ust. 10, można przeznaczyć maksymalnie 4 % łącznych zasobów REACT-EU w ramach EFRR i EFS.

Na pomoc techniczną można przeznaczyć maksymalnie 6 % zasobów dodatkowych z EFRR alokowanych na program współpracy transgranicznej w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” zgodnie z ust. 1 akapit drugi.

7. Na zasadzie odstępstwa od art. 81 ust. 1 i art. 134 ust. 1, początkowe płatności zaliczkowe, wypłacane w następstwie decyzji Komisji w sprawie przyjęcia programu operacyjnego lub zatwierdzenia zmian w programie operacyjnym na potrzeby alokacji zasobów REACT-EU, wynoszą 11 % zasobów REACT-EU alokowanych na programy na rok 2021.

Do celów stosowania art. 134 ust. 2 w odniesieniu do rocznych płatności zaliczkowych w latach 2021, 2022 i 2023 kwota wsparcia z funduszy polityki spójności na cały okres programowania przewidziana dla programu operacyjnego obejmuje zasoby REACT-EU.

Kwota wypłacona w ramach dodatkowych początkowych płatności zaliczkowych, o których mowa w akapicie pierwszym, zostaje całkowicie rozliczona w sprawozdaniach finansowych Komisji nie później niż w dniu zamknięcia programu operacyjnego.

8. Zasoby REACT-EU nieprzydzielone na pomoc techniczną wykorzystuje się w ramach celu tematycznego, o którym mowa w ust. 9 akapit pierwszy, na potrzeby wzmocnienia operacji wspierających kryzysowe działania naprawcze w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowujących do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność.

Państwa członkowskie mogą alokować zasoby REACT-EU na jedną lub kilka odrębnych osi priorytetowych w ramach istniejącego programu lub programów operacyjnych w kontekście celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” lub w ramach istniejącego programu lub programów współpracy transgranicznej w kontekście celu „Europejska współpraca terytorialna”, albo na nowy program operacyjny lub programy operacyjne, o których mowa w ust. 10 niniejszego artykułu, w kontekście celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”. Na zasadzie odstępstwa od art. 26 ust. 1, program obejmuje okres do dnia 31 grudnia 2022 r., z zastrzeżeniem ust. 4 niniejszego artykułu.

W przypadku EFRR zasoby REACT-EU wykorzystuje się przede wszystkim na wspieranie inwestycji w zakresie produktów i usług na potrzeby świadczeń zdrowotnych, lub w infrastrukturę społeczną, na zapewnianie wsparcia w postaci kapitału obrotowego lub wsparcia na inwestycje dla MŚP, na inwestycje w sektorach o dużym potencjale tworzenia miejsc pracy, na wspieranie inwestycji przyczyniających się do transformacji ku ekologicznej i cyfrowej gospodarce, na wspieranie inwestycji w infrastrukturę zapewniającą obywatelom podstawowe usługi oraz na wspieranie środków wsparcia gospodarczego w regionach, które są w największym stopniu uzależnione od sektorów najsilniej dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19.

W przypadku EFS zasoby REACT-EU wykorzystuje się przede wszystkim w celu wsparcia dostępu do rynku pracy dzięki utrzymaniu miejsc pracy pracowników i osób samozatrudnionych, m.in. poprzez mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy, nawet jeżeli wsparcie to nie wiąże się z aktywnymi instrumentami rynku pracy, chyba że instrumenty te są wymagane przez prawo krajowe. Zasoby REACT-EU wspierają tworzenie miejsc pracy i wysokiej jakości zatrudnienie, w szczególności w przypadku osób znajdujących się w trudnej sytuacji, a także rozszerzają środki na rzecz zatrudnienia młodzieży zgodnie ze wzmocnioną gwarancją dla młodzieży. Inwestycje w kształcenie, szkolenie i rozwój umiejętności są ukierunkowywane na wsparcie zarówno transformacji ekologicznej jak i cyfrowej.

Zasoby REACT-EU wspierają również systemy społeczne przyczyniające się do włączenia społecznego, przeciwdziałania dyskryminacji i eliminacji ubóstwa, a zwłaszcza ubóstwa dzieci, a także sprzycać równemu dostępowi do usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym, w tym dla dzieci, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, mniejszości etnicznych i osób bezdomnych.

9. Z wyjątkiem pomocy technicznej, o której mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, oraz zasobów REACT-EU wykorzystywanych na Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym lub Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, o których mowa w ust. 5 akapit siódmy niniejszego artykułu, zasoby REACT-EU wspierają operacje w ramach nowego celu tematycznego „Wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność”, uzupełniającego cele tematyczne określone w art. 9.

Cel tematyczny, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest dostępny wyłącznie w przypadku programowania zasobów REACT-EU. Na zasadzie odstępstwa od art. 96 ust. 1 lit. b), c) i d) niniejszego rozporządzenia oraz od art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, celu tego nie można łączyć z innymi priorytetami inwestycyjnymi.

Cel tematyczny, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, stanowi również jedyny priorytet inwestycyjny dla programowania i wdrażania zasobów REACT-EU z EFRR i EFS.

W przypadku ustanowienia w ramach istniejącego programu operacyjnego jednej lub kilku odrębnych osi priorytetowych odpowiadających celowi tematycznemu, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, do opisu osi priorytetowej w zmienionym programie operacyjnym nie wymaga się elementów wymienionych w art. 96 ust. 2 lit. b) ppkt (v) oraz (vii) niniejszego rozporządzenia i w art. 8 ust. 2 lit. b) ppkt (v) oraz (vi) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013.

W zmienionym planie finansowym przewidzianym w art. 96 ust. 2 lit. d) niniejszego rozporządzenia oraz w art. 8 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 określa się alokację zasobów REACT-EU na rok 2021 oraz, w stosownych przypadkach, na rok 2022, bez wskazywania kwot na rezerwę wykonania i bez podziału na poszczególne kategorie regionów.

Na zasadzie odstępstwa od art. 30 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, wnioski o zmianę programów przedstawiane przez państwa członkowskie są odpowiednio uzasadniane, a w szczególności wskazują oczekiwany wpływ zmian w programie na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność. Do wniosków dołącza się zmieniony program.

10. Na zasadzie odstępstwa od art. 26 ust. 4 państwa członkowskie mogą sporządzić nowe odrębne programy operacyjne w kontekście celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” w ramach nowego celu tematycznego, o którym mowa w ust. 9 akapit pierwszy niniejszego artykułu. Nie wymaga się ewaluacji ex ante, o której mowa w art. 55.

Na zasadzie odstępstwa od art. 96 ust. 2 lit. a), w przypadku gdy ustanawia się taki nowy program operacyjny, uzasadnienie powinno określać oczekiwany wpływ programu operacyjnego na wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność.

W przypadku utworzenia takiego nowego programu operacyjnego jedynie instytucje już wyznaczone w ramach istniejących programów operacyjnych wspieranych z EFRR, EFS lub Funduszu Spójności mogą zostać wskazane przez państwa członkowskie do celów art. 96 ust. 5 lit. a).

W odniesieniu do takich nowych programów operacyjnych nie wymaga się elementów określonych w art. 96 ust. 2 akapit pierwszy lit. b) ppkt (v) i (vii), ust. 4, ust. 6 lit. b) i c) oraz ust. 7. Elementów określonych w art. 96 ust. 3 wymaga się jedynie w przypadku, gdy udzielane jest odnośne wsparcie.

Na zasadzie odstępstwa od art. 29 ust. 3 i 4 oraz art. 30 ust. 2 Komisja dokłada wszelkich starań, aby zatwierdzić każdy nowy odrębny program operacyjny i wszelkie zmiany do istniejącego już programu w ciągu 15 dni roboczych od dnia ich przedłożenia przez państwo członkowskie.

11. Na zasadzie odstępstwa od art. 65 ust. 2 i 9, wydatki na operacje wspierane w ramach celu tematycznego, o którym mowa w ust. 9 akapit pierwszy niniejszego artykułu, kwalifikują się od dnia 1 lutego 2020 r.

12. Na zasadzie odstępstwa od art. 120 ust. 3 akapit pierwszy i drugi, do osi priorytetowej lub osi priorytetowych wspieranych z zasobów REACT-EU zaprogramowanych w ramach celu tematycznego, o którym mowa w ust. 9 akapit pierwszy niniejszego artykułu, można stosować stopę dofinansowania sięgającą do 100 %. Oprócz wspólnych wskaźników określonych w przepisach dotyczących poszczególnych funduszy państwa członkowskie stosują również, w odpowiednich przypadkach, udostępniane przez Komisję wskaźniki specyficzne dla dotyczące programów związanych z COVID-19.

Na zasadzie odstępstwa od art. 56 ust. 3 i art. 114 ust. 2, państwa członkowskie zapewniają, aby do dnia 31 grudnia 2024 r. przeprowadzono co najmniej jedną ewaluację wykorzystania zasobów REACT-EU w celu oceny ich skuteczności, efektywności, wpływu oraz, w stosownych przypadkach, włączenia i niedyskryminacji, w tym ze względu na płeć, a także sposobu, w jaki przyczyniają się one do osiągnięcia celu tematycznego, o którym mowa w ust. 9 akapit pierwszy niniejszego artykułu.

13. Następujące przepisy nie mają zastosowania do zasobów REACT-EU:

- a) wymogi dotyczące koncentracji tematycznej, w tym pułapy dla zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich ustanowione w niniejszym rozporządzeniu lub w przepisach dotyczących poszczególnych funduszy, na zasadzie odstępstwa od art. 18;
- b) warunki wstępne, na zasadzie odstępstwa od art. 19 i przepisów dotyczących poszczególnych funduszy;
- c) wymogi dotyczące rezerwy wykonania i stosowania ram wykonania, na zasadzie odstępstwa od, odpowiednio, art. 20 i art. 22;
- d) art. 65 ust. 6 w przypadku operacji rozpoczętych od 1 lutego 2020 r. i wspierających kryzysowe działania naprawcze w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowujących do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność, wspierane w ramach celu tematycznego, o którym mowa w ust. 9 akapit pierwszy niniejszego artykułu;
- e) wymóg przygotowania strategii komunikacji, na zasadzie odstępstwa od art. 116 oraz art. 115 ust. 1 lit. a).

Na zasadzie odstępstwa od wymogów określonych w art. 12 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 w przypadku operacji wspieranych z zasobów REACT-EU w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” wystarczy współpraca beneficjentów w co najmniej dwóch dziedzinach.

14. Wypełniając swoje obowiązki związane z informowaniem, komunikacją i widocznością zgodnie z art. 115 ust. 1 i ust. 3 oraz załącznikiem XII, państwa członkowskie i instytucje zarządzające zapewniają, aby potencjalni beneficjenci, beneficjenci, uczestnicy, ostateczni odbiorcy instrumentów finansowych oraz ogół społeczeństwa wiedzieli o istnieniu zasobów REACT-EU, znali ich skalę oraz mieli świadomość, że dzięki nim możliwe jest uzyskanie dodatkowego wsparcia.

Państwa członkowskie i instytucje zarządzające jasno informują obywateli, że dana operacja jest finansowana w ramach reakcji Unii na pandemię COVID-19, oraz zapewniają pełną przejrzystość, w stosownych przypadkach z wykorzystaniem mediów społecznościowych.

W przypadku gdy wsparcia finansowego operacji udziela się z zasobów REACT-EU odniesienie do „funduszu”, „funduszy polityki spójności” lub „EFSI” w sekcji 2.2 załącznika XII zostaje uzupełnione zwrotem „sfinansowano w ramach reakcji Unii na pandemię COVID-19”.

(*) Rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z kryzysem COVID-19 (Dz.U. L 433 z 22.12.2020, s. 23)”;

2) w art. 154 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Art. 92a i 92b nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa ani na jego terytorium. Zawarte w tych przepisach odniesienia do państw członkowskich rozumie się jako nieobejmujące Zjednoczonego Królestwa.”;

3) tekst określony w załączniku do niniejszego rozporządzenia dodaje się jako załącznik VIIa.

Artykuł 2

Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ocenę REACT-EU do dnia 31 marca 2025 r. Ocena ta musi zawierać informacje na temat osiągnięcia celów REACT-EU, efektywności wykorzystania zasobów REACT-EU, rodzajów finansowanych działań, beneficjentów i ostatecznych odbiorców środków finansowych oraz europejskiej wartości dodanej REACT-EU we wspieraniu ożywienia gospodarczego.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 grudnia 2020 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

D. M. SASSOLI
Przewodniczący

W imieniu Rady

M. ROTH
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK VIIa

METODA ALOKACJI ZASOBÓW REACT-EU – ART. 92B UST. 4

Metoda alokacji zasobów REACT-EU

Zasoby REACT-EU rozdziela się między państwa członkowskie zgodnie z następującą metodyką:

1. Tymczasowy udział każdego państwa w zasobach REACT-EU ustala się jako ważoną sumę udziałów, które określa się na podstawie następujących kryteriów, z zastosowaniem wskazanej wagi:

a) Wskaźnik PKB (waga 2/3) uzyskany w wyniku przeprowadzenia następujących czynności:

- (i) obliczenia udziału każdego państwa członkowskiego w całkowitej utracie realnego wyrównanego sezonowo PKB wyrażonego w EUR, jaka miała miejsce między pierwszym półroczem 2019 r. a końcem mającego zastosowanie okresu odniesienia we wszystkich przedmiotowych państwach członkowskich;
- (ii) korekty udziałów obliczonych zgodnie z ppkt (i) przez podzielenie ich przez wartość DNB na mieszkańca wyrażoną, jako odsetek średniego DNB na mieszkańca UE-27 (średnia wartość wynosi 100 %).

b) Współczynnik bezrobocia (waga 2/9) wyrażony jako średnia ważona:

- (i) udziału państwa członkowskiego w całkowitej liczbie bezrobotnych (waga 3/4) we wszystkich przedmiotowych państwach członkowskich odnotowanej w styczniu 2020 r. oraz
- (ii) udziału państwa członkowskiego w całkowitym wzroście liczby bezrobotnych (waga 1/4), jaki nastąpił między styczniem 2020 r. a końcem mającego zastosowanie okresu odniesienia we wszystkich przedmiotowych państwach członkowskich.

c) Współczynnik bezrobocia osób młodych (waga 1/9) wyrażony jako średnia:

- (i) udziału państwa członkowskiego w całkowitej liczbie bezrobotnych osób młodych (waga 3/4) we wszystkich przedmiotowych państwach członkowskich odnotowanej w styczniu 2020 r. oraz
- (ii) udziału państwa członkowskiego w całkowitym wzroście liczby bezrobotnych osób młodych (waga 1/4), jaki nastąpił między styczniem 2020 r. a mającym zastosowanie okresem odniesienia we wszystkich przedmiotowych państwach członkowskich.

Jeżeli realny wyrównany sezonowo PKB danego państwa członkowskiego wyrażony w EUR jest wyższy w mającym zastosowanie okresie odniesienia niż w pierwszym półroczu 2019 r., danych takiego państwa członkowskiego nie uwzględnia się w obliczeniach określonych w lit. a) ppkt (i).

Jeżeli liczba bezrobotnych (grupa wiekowa od 15 do 74 lat) lub bezrobotnych osób młodych (grupa wiekowa od 15 do 24 lat) w państwie członkowskim jest niższa w mającym zastosowanie okresie odniesienia niż w styczniu 2020 r., danych takiego państwa członkowskiego nie uwzględnia się w obliczeniach określonych w lit. b) ppkt (ii) oraz w lit. c) ppkt (ii).

2. Zasady określone w ust. 1 nie mogą skutkować krajowymi alokacjami w całym okresie 2021–2022 wyższymi niż:

- a) w przypadku państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (w PPS) w latach 2015–2017 przekracza 109 % średniej UE-27: 0,07 % ich realnego PKB w 2019 r.;
- b) w przypadku państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (w PPS) w latach 2015–2017 nie przekracza 90 % średniej UE-27: 2,60 % ich realnego PKB w 2019 r.;
- c) w przypadku państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (w PPS) w latach 2015–2017 przekracza 90 % lecz nie przekracza 109 % średniej UE-27: odpowiedni odsetek uzyskuje się w drodze interpolacji liniowej od 0,07 % do 2,60 % ich realnego PKB w 2019 r., co prowadzi do obniżenia pułapu procentowego proporcjonalnie do wzrostu zamożności.

Kwoty przekraczające poziom określony w lit. a)–c) w przypadku poszczególnych państw członkowskich rozdziela się ponownie, proporcjonalnie do alokacji wszystkich pozostałych państw członkowskich, których średni DNB na mieszkańca (w PPS) jest niższy niż 100 % średniej UE-27. DNB na mieszkańca (w PPS) w latach 2015–2017 jest wielkością, którą wykorzystuje się w odniesieniu do polityki spójności w negocjacjach w sprawie WRF na lata 2021–2027.

3. W celu obliczenia podziału zasobów REACT-EU na rok 2021:

- a) w odniesieniu do PKB okresem odniesienia jest pierwsze półrocze 2020 r.;
- b) w odniesieniu do liczby bezrobotnych i liczby bezrobotnych osób młodych okresem odniesienia jest średnia z okresu od czerwca do sierpnia 2020 r.;
- c) maksymalną alokację wynikającą z zastosowania ust. 2 mnoży się przez udział zasobów REACT-EU na rok 2021 w całkowitych zasobach REACT-EU na lata 2021 i 2022.

Przed zastosowaniem metody opisanej w ust. 1 i 2 dotyczącej zasobów REACT-EU na 2021 r. Luksemburgowi i Malcie alokuje się odpowiednio kwotę 100 000 000 EUR i 50 000 000 EUR.

Ponadto przydziela się z alokacji kwotę odpowiadającą intensywności pomocy w wysokości 30 EUR na mieszkańca regionom najbardziej oddalonym na poziomie NUTS 2. Środki te zostaną rozdzielone na regiony i państwa członkowskie w sposób proporcjonalny do całkowitej liczby ludności tych regionów. Dodatkową alokację dla regionów najbardziej oddalonych dodaje się do kwoty, którą każdy region najbardziej oddalony otrzymuje w ramach podziału krajowych środków budżetowych.

Pozostałą kwotę na 2021 r. rozdziela się między państwa członkowskie zgodnie z metodą opisaną w ust. 1 i 2.

4. W celu obliczenia alokacji zasobów REACT-EU na rok 2022:

- a) w odniesieniu do PKB okresem odniesienia jest pierwsze półrocze 2021 r.;
- b) w odniesieniu do liczby bezrobotnych i liczby bezrobotnych osób młodych okresem odniesienia jest średnia z okresu od czerwca do sierpnia 2021 r.;
- c) maksymalną alokację wynikającą z zastosowania ust. 2 mnoży się przez udział zasobów REACT-EU na rok 2022 w całkowitych zasobach REACT-EU na lata 2021 i 2022.”.
